

Жоба туралы қысқаша ақпарат

Жоба аты	AP19679699 «Қазақстандық жастардың діндарлығы/руханилығы, әл-ауқаты және бірегейлігі: салыстармалы елішілік зерттеу» (0123PK00533)
Жоба өзектілігі	Ұсынылған зерттеу жобасы қазақстандық жастардың діни алуан түрлі қоғамдағы діндарлығын, әл-ауқатын және бірегейлігін өлшеу үшін заманауи зерттеулердің әлеуметтанулық аппаратын қолдануға бағытталған. Жобаны жүзеге асырудың барлық кезеңдерінде жастарды әлеуметтік құрылым ретінде зерттеу мақсаты шкалалардың келесідей құрылысымен байланысты, жастардың діни бағдарларының діни нанымдарға және күнделікті өмірмен өзара әрекеттесуіне әсерін өлшеуші (1); бірегейлік мәртебесі және міндеттемені бағалауды айқындаушы (2); күйзеліс және оны жеңу, өмірге қанағаттану және сенімге қанағаттану секілді әл – ауқаттың негізгі болжаушыларын анықтаушы (3).
Жоба мақсаты	Жобаның мақсаты Қазақстан жастарын олардың діндарлығын/руханилығын, діни-әр түрлі қоғамдағы әл-ауқаты мен бірегейлігін әлеуметтік құрылымдаудың жаңа дискурсы және оларды әртүрлі шкалалар (соның ішінде «орталықтылық», «діни еңсеру», «қабылданатын күйзеліс») және «эго – бірегейлік» үрдістерінің сауалнамалары және күресу стратегиялары арқылы өлшеу контекстінде зерделеуде компаративистік талдау жүргізу болып табылады.
Жоба міндеттері	Жобаның негізгі міндеттері: 1. Діндарлықты/руханилықты, әл-ауқат пен сәйкестікті зерттеудің әдіснамалық құралы ретінде әлеуметтік құрылымдау тұжырымдамаларын компаративистік талдау. 2. Қазақстан жастарының діндарлығын, әл-ауқатын және бірегейлігін әлеуметтанулық өлшеудің индикаторларын анықтау. 3. Діндарлық, әл-ауқат және сәйкестік компоненттерін бағалауда дихотомиялық айнымалыларды анықтау, яғни жыныс/гендер, жас, ұлт және басқа. 4. Жастардың діндарлығын/руханилығын, әл-ауқатын және бірегейлігін зерттеу үшін өлшеу шкалалары мен кіші шкалаларын, сондай-ақ бағалау және өзін-өзі бағалау шараларын анықтау және өлшемдердің инварианттылығын анықтау үшін растайтын факторлық талдаулар сериясын жүргізу. 5. Әлеуметтанулық әдіснаманың артықшылықтарын пайдалана отырып, жастар ортасындағы діни ахуалды талдау. 6. Эмпирикалық әлеуметтанулық зерттеулердің әдістемесін, құралдарын әзірлеу және сынақтан өткізу. 7. Жетекші шетелдік тәжірибелерді бағалау және діндарлық/руханилық, әл-ауқат және сәйкестік конструкцияларын өлшеудің инварианттылығын бағалауда әртүрлі сауалнамаларды пайдалану мүмкіндіктерін анықтау және олардың негізгі корреляцияларын анықтау. 8. Бастапқы әлеуметтанулық ақпаратты жинауға арналған дайындалған құралдардың сапасын тексеру үшін пилотажды зерттеуді дайындау және жүргізу.

	<p>9. Қазіргі жастардың діндарлығы/руханиятының деңгейі мен сипатын анықтау, негізгі демографиялық және әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштермен корреляциядағы әл-ауқат пен сәйкестілік параметрлерінің өзгеруіне байланысты негізгі тенденцияларды анықтау үшін әлеуметтанулық зерттеу жүргізу.</p> <p>10. Діндарлықты өлшеу матрицасын мағыналар мен рәміздер контекстінде анықтау (әйелдерге арналған орамал/хиджаб және ерлерге арналған сақал және мешітке/шіркеуге бару, Құран/киелі кітапты оқу және дұға туралы гендерлік үміттерді мойындау).</p> <p>11. Мағыналар мен белгілер контекстінде әл-ауқатты өлшеу матрицасын анықтау (қабылданған күйзеліс, күйзеліс, күйзелісті жеңу, өмірге жалпы қанағаттану және сенімге қанағаттану).</p> <p>12. Бірегейлікті өлшеу матрицасын сәйкестік мәндері мен белгілері контекстінде анықтау (құндылықтарға, отбасы мен қоғамға, жеке және әлеуметтік бірегейлікке бейімділік деңгейі).</p>
<p>Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер</p>	<p>Жобаның теориялық және эмпирикалық деректері негізінде практикалық нәтижелерге ғылыми мақалалар, монографиялар, талдамалық материалдар жарияланымдар, қазақстандық қоғамға бейімделген діни алуан түрлі қоғамдағы діндарлықты/руханилықты, әл-ауқат пен бірегейлікті өлшеудің авторлық әдістемелері кіреді және академиялық жұртшылыққа, сараптамалық қоғамдастыққа және мемлекеттік органдарға арналған ұсынымдар мен ұсыныстар енгізілетін болады. Өзірленген әлеуметтанулық құралдарды авторлық құқық объектісі ретінде тіркеу, оны әр түрлі қызмет салаларында және пәнаралық әлеуметтік зерттеулерде одан әрі пайдалану мүмкіндігі бар. Жобаны іске асыру нәтижесінде Social Science Citation Index, Arts and Humanities Citation Index және (немесе) индекстелетін Web of Science дерекқорында және (немесе) Scopus базасында CiteScore бойынша кемінде 35 (отыз бес) процентілі бар рецензияланатын ғылыми басылымдарда индекстелетін 1 мақала немесе шолу, сондай-ақ КОКСНВО ұсынылған отандық немесе шетелдік ғылыми басылымдарда ғылыми зерттеулердің негізгі нәтижелерін жариялауға кемінде 2 (екі) мақала дайындалады.</p>
<p>Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер</p>	<p>Жобаның ғылыми жетекшісі- <i>Абдирайымова Гульмира Сериковна</i> – Әлеуметтану ғылымдарының докторы, профессор. H-Index – 2, Scopus Author ID – 56528403300, ResearcherID – N-9827-2014, ORCID https://orcid.org/0000-0001-6939-9281</p> <p>Орындаушылар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Бурханова Дана</i>, PhD, H-Index – 2, Scopus Author ID – 57209510291 ORCID https://orcid.org/0000-0001-6206-4331 2. <i>Кенжакимова Гульнара</i> - Әлеуметтану ғылымдарының кандидаты, H-Index – 1, Scopus Author ID – 57189848056, ResearcherID – A-9289-2015, ORCID https://orcid.org/0000-0002-1966-5171 3. <i>Лифанова Татьяна</i> – кандидат философских наук, H-Index – 1, Scopus Author ID – 55917529500, Researcher ID: O-2091-2014, ORCID https://orcid.org/0000-0003-2269-1255 4. <i>Веревкин Алексей</i> – Әлеуметтану ғылымдарының кандидаты, H-Index – 2, Scopus Author ID – 55916003700,

	<p>ResearcherID: O-2122-2014, ORCID https://orcid.org/0000-0002-1817-8435</p> <p>5. <i>Лифанов Сергей</i> – «Философия» мамандығы бойынша докторант, H-Index – 1, Scopus Author ID – 57216979439, ORCID https://orcid.org/0000-0002-2716-4254</p> <p>6. <i>Ақмади Мөлдір</i>, PhD, ORCID: http://orcid.org/0000-0003-07893684</p> <p>7. <i>Саймасаева Аружан</i>, «Әлеуметтану» мамандығы бойынша докторант</p> <p>8. <i>Шакенов Данияр</i>, Әлеуметтану мамандығының магистранты</p>
<p>Жарияланымдар тізімі (URL, DOI көрсетілген)</p>	<p>1. <i>Абдирайымова Г.С., Саймасаева А.</i> Социальное и экономическое неравенство в Казахстане: контекстуальный фактор религиозной идентичности // Вестник КазНУ, Серия Религиоведение. – 2023. – Том 35 (№ 3). – С. 3-15 - https://doi.org/10.26577/EJRS.2023.v35.i3.r1</p> <p>2. <i>Саймасаева А.</i> Особенности конструирования религиозного капитала женщин, практикующих ношение хиджаба // Сборник материалов Международной научно-практической конференции: Социальная модернизация в Казахстане: возможности и перспективы. – Алматы: ИФПР КН МНВО РК, 2023. – С. 213-222</p> <p>3. <i>Лифанов С.А., Лифанова Т.Ю.</i> Religion-like phenomena как модель модернизации религиозного сознания современного общества // Сборник материалов Международной научно-практической конференции: Социальная модернизация в Казахстане: возможности и перспективы. – Алматы: ИФПР КН МНВО РК, 2023. – С. 148-158</p> <p>4. <i>Кенжакимова Г.А.</i> Діндарлықтың социологиялық көрсеткіштері // Сборник материалов Международной научно-практической конференции: Социальная модернизация в Казахстане: возможности и перспективы. – Алматы: ИФПР КН МНВО РК, 2023. – С. 194-201</p>
<p>Патент туралы ақпарат</p>	<p><i>Веревкин А.В.</i> «Проектирование социального благополучия населения. Методический комплекс». Вид объекта авторского права: составное произведение. Свидетельство № 39968 от 30 октября 2023 года - https://copyright.kazpatent.kz/?!.iD=LaGr</p> <p><i>Лифанов С.А.</i> «Виртуальная религиозность: социологическое измерение в религиозно разнообразном обществе». Вид объекта авторского права: произведение науки: Свидетельство № 33515 от 14 марта 2023 года - https://copyright.kazpatent.kz/?!.iD=EKhk</p>